

Povestea Europei

60 de ani de progrese realizate în comun

European **Political**
Strategy Centre

1 Martie 2017

Declinarea răspunderii:

Prezenta publicație a fost elaborată de Centrul European de Strategie Politică, drept contribuție la pregătirile Comisiei Europene pentru Cartea albă privind viitorul Europei și la reuniunea la nivel înalt de la Roma cu ocazia celei de a 60-a aniversări a Tratatelor de la Roma.

Informațiile și punctele de vedere exprimate în prezenta publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat opinia oficială a Uniunii Europene.

© Uniunea Europeană, 2017

Reutilizarea textului este autorizată cu condiția menționării sursei. Politica de reutilizare a documentelor Comisiei Europene este reglementată prin Decizia 2011/833/UE (JO L 330, 14.12.2011, p. 39). Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor sau a altor materiale care nu se află sub dreptul de autor al UE, trebuie să se solicite direct permisiunea deținătorilor drepturilor de autor.

Print: ISBN 978-92-79-66408-3 • doi:10.2872/13073 • Catalogue number: ES-01-17-157-R0-C
PDF: ISBN 978-92-79-66362-8 • doi:10.2872/446224 • Catalogue number: ES-01-17-157-R0-N
HTML: ISBN 978-92-79-66355-0 • doi:10.2872/768736 • Catalogue number: ES-01-17-157-R0-Q

European **Political**
Strategy Centre

Cea de a 60-a aniversare a Tratatelor de la Roma este o ocazie binevenită de a reflecta asupra viitorului Uniunii Europene – în principal privind înainte, dar și evaluând deceniile trecute. Într-un moment în care unele dintre principiile fundamentale care până acum au susținut statele democratice și economiile avansate par amenințate, este cu atât mai important să ne reamintim obiectivele inițiale ale integrării europene.

Povestea europeană este una a păcii, democrației, solidarității și libertății, dar și a prosperității, egalității, bunăstării și sustenabilității. În acest moment de răscruce al istoriei, merită să ne reamintim principiile care ne unesc în calitate de europeni, precum și reușitele comune de care ne-am bucurat împreună.

Cu siguranță, au existat dificultăți, iar provocările viitoare pot părea uneori copleșitoare, motiv pentru care este necesară o perioadă de dialog, de reflecție și de dezbateri. Un bilanț al performanțelor obținute de Europa în decursul timpului poate fi începutul potrivit în acest sens.

**„Omenirea trebuie să țină minte că
pacea nu este un dar pe care îl face
Dumnezeu oamenilor; este un dar pe
care ni-l facem unii altora.”**

*Elie Wiesel, supraviețuitor al Holocaustului
și laureat al Premiului Nobel pentru Pace în 1986*

Pace

Cea mai lungă perioadă de pace și stabilitate din istoria scrisă a Europei – 70 de ani de la sfârșitul celui de Al Doilea Război Mondial – a început odată cu constituirea Comunităților Europene.

În semn de recunoaștere a contribuției sale la transformarea celei mai mari părți a Europei „dintr-un continent al războiului într-un continent al păcii”, în 2012 s-a decernat Uniunii Europene Premiul Nobel pentru Pace.

Pentru Europa, pacea contează pretutindeni: într-o lume în care sunt în desfășurare peste 40 de conflicte armate, UE este cel mai mare furnizor de contingente pentru misiunile de menținere a păcii ale Organizației Națiunilor Unite.

////////////////////////////////////

„Din Uniunea Europeană fac parte astăzi multe țări care, în momentul în care am început noi mișcarea pentru democrație în 1988, nu beneficiau încă de roadele unei societăți democratice. [...] Însă ne-au depășit. Ele au mers înainte și noi am rămas în urmă.”

Aung San Suu Kyi, om politic din Myanmar/ Birmania și laureat al Premiului Nobel pentru Pace în 1991

Democrație

În 1957, doar douăsprezece dintre statele membre de astăzi ale UE erau democrații. În prezent, numărul lor este de 28.

UE este cea mai mare uniune de democrații din lume.

Toți cetățenii Uniunii au dreptul de a vota și de a candida la alegerile pentru Parlamentul European, precum și la alegerile locale, indiferent unde locuiesc.

Șase dintre primele zece țări din lume în ceea ce privește participarea la vot sunt state membre ale UE.

„Articolul 42 alineatul (7) din Tratatul privind Uniunea Europeană, clauza de solidaritate, [...] prevede că atunci când un stat este atacat, toate statele membre au obligația de a acorda ajutor și asistență, deoarece dușmanul nu este doar dușmanul Franței, este dușmanul Europei.”

François Hollande, președintele Franței

Solidaritate

În urma atacurilor de la Paris din 13 noiembrie 2015, Franța a solicitat asistență reciprocă din partea statelor membre pentru a combate amenințarea teroristă. Răspunsul a fost instantaneu și unanim.

În mai puțin de două săptămâni, mai multe state membre, printre care Germania, Regatul Unit, Belgia, Estonia, Slovacia și Slovenia, acceptaseră deja să acorde asistență militară pentru operațiunile împotriva grupării Statul Islamic din Siria sau Irak ori pentru alte misiuni de securitate și apărare ale Uniunii Europene. Alte state membre le-au urmat rapid exemplul.

Solidaritatea europeană se manifestă și în aspectele de natură economică: în mai mult de zece țări, finanțarea din partea UE reprezintă peste 40 % din totalul investițiilor publice.

„Stăm cu fruntea sus în
ciuda prețului pe care
l-am plătit, pentru că
libertatea nu are preț.”

*Lech Wałęsa, politician polonez și laureat
al Premiului Nobel pentru Pace în 1983*

Libertate

Libertatea este una dintre valorile esențiale ale UE, consacrată la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Printre altele, le conferă cetățenilor dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Uniunii.

Libertățile individuale sunt protejate de Carta drepturilor fundamentale, care cuprinde respectarea vieții private, libertatea de gândire, de religie, de întrunire, de exprimare și de informare.

Statele membre ale UE reprezintă o treime din toate țările libere din lume.

Europa este de departe continentul cel mai liber la nivel mondial și se află în fruntea clasamentului privind libertatea internațională a presei.

„Aderarea Poloniei la UE în anul 2004 a fost de o importanță capitală pentru această țară. [...] Prin alinierea legislației noastre cu acquis-ul comunitar, am reușit să obținem beneficii economice și sociopolitice enorme: creșterea cumulativă a PIB-ului nostru în perioada 2004-2012 s-a ridicat la 46,3 procente.”

Radosław Sikorski, fost ministru al afacerilor externe al Poloniei

Prosperitate

Statutul de membru al UE a condus la creșterea prosperității comune. PIB-ul mediu pe cap de locuitor în Uniune aproape s-a dublat în ultimii douăzeci de ani. Creșterea a fost de peste zece ori pentru unele dintre cele mai sărace state membre.

În perioada cuprinsă între ianuarie 2013 și septembrie 2016, au fost create 10 milioane de locuri de muncă, astfel încât rata de ocupare a forței de muncă în UE-27 se ridică la un nivel aproape record de 69,7 %.

Euro este a doua cea mai importantă monedă de rezervă la nivel mondial, cu aproape 1,5 mii de miliarde EUR deținute de băncile centrale din întreaga lume.

**„Fără finanțarea din partea
UE, nu s-ar fi putut ajunge la
această descoperire.”**

*Michaël Gillon, astronom belgian care a
descoperit noul sistem solar TRAPPIST-1*

Descoperiri

De la lansarea în 1984 a primului program-cadru de cercetare la nivel european, Uniunea Europeană a investit aproximativ 200 de miliarde EUR pentru a finanța cercetarea și dezvoltarea de noi tehnologii și produse care ne îmbunătățesc viața. „Orizont 2020”, cel de al optulea program-cadru, este cel mai mare program de cercetare multinațional din lume.

Uniunea Europeană este lider mondial în domeniul cercetării și inovării. Aceasta efectuează un sfert din cheltuielile la nivel mondial pentru cercetare și o treime din cererile globale de brevete.

Oameni de știință, economiști, autori, medici, artiști și activiști din Uniunea Europeană au câștigat cel mai mare număr de Premii Nobel din istorie, pentru contribuția lor la progresul umanității.

„Erasmus nu este doar o experiență de studiu, ci mult mai mult. Pentru mine, este un mod de a privi lumea cu alți ochi, de a simți și descoperi emoții noi și de a afla ce nu scrie în cărți.”

Student relatând despre schimbul de experiență Erasmus

În calitate de europeni, suntem liberi să locuim, să lucrăm și să ne pensionăm oriunde în Europa. Grație pieței unice, zborurile sunt mai ieftine, călătoriile sunt mai puțin birocratice și costul efectuării și primirii de apeluri în roaming este în prezent cu 90 de procente mai scăzut decât în 2007. Tarifele de roaming vor fi în curând anulate în totalitate.

6,5 milioane de europeni lucrează în prezent în alt stat membru al UE.

De la crearea sa în anul 1987, programul Erasmus a oferit unui număr de 9 milioane de persoane posibilitatea de a studia, de a se forma, de a face voluntariat sau de a câștiga experiență profesională în străinătate.

UE are cea mai ridicată rată de educație a copiilor preșcolari în rândul țărilor G20, 94,3 % din copiii cu vârsta de minimum patru ani fiind înscriși la școală înainte de începerea învățământului obligatoriu.

Opportunitate

„Toate persoanele sunt
egale în fața legii.”

*Articolul 20 din Carta
drepturilor fundamentale a UE*

De la început, procesul de integrare europeană s-a bazat pe principiul nediscriminării, care stă la baza tuturor politicilor europene.

Egalitatea dintre femei și bărbați este una dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene, care datează încă din 1957, când principiul egalității de remunerare pentru muncă egală a fost integrat în Tratatul de la Roma. Diferența de remunerare dintre femei și bărbați s-a redus la 16 procente.

În prezent, printre absolvenții universităților europene se numără mai multe femei decât bărbați.

La nivel mondial, femeile europene înregistrează cel mai mare scor în indicele libertății personale.

Egalitate

**„Uniunea urmărește să
promoveze pacea, valorile sale
și bunăstarea popoarelor sale.”**

Articolul 3, Tratatul privind Uniunea Europeană

Bunăstare

Modelul social european a acționat ca o puternică forță de egalizare, eliminând un număr important de inegalități în materie de venituri de piață; acestea variază de la 22 % în Estonia la 43 % în Irlanda, față de numai 18 procente în SUA sau 15 procente în Japonia.

Cetățenii UE trăiesc cu peste opt ani mai mult decât media la nivel mondial (speranța de viață la naștere în UE-28 este de 79,6 ani, față de 71,4 la nivel mondial).

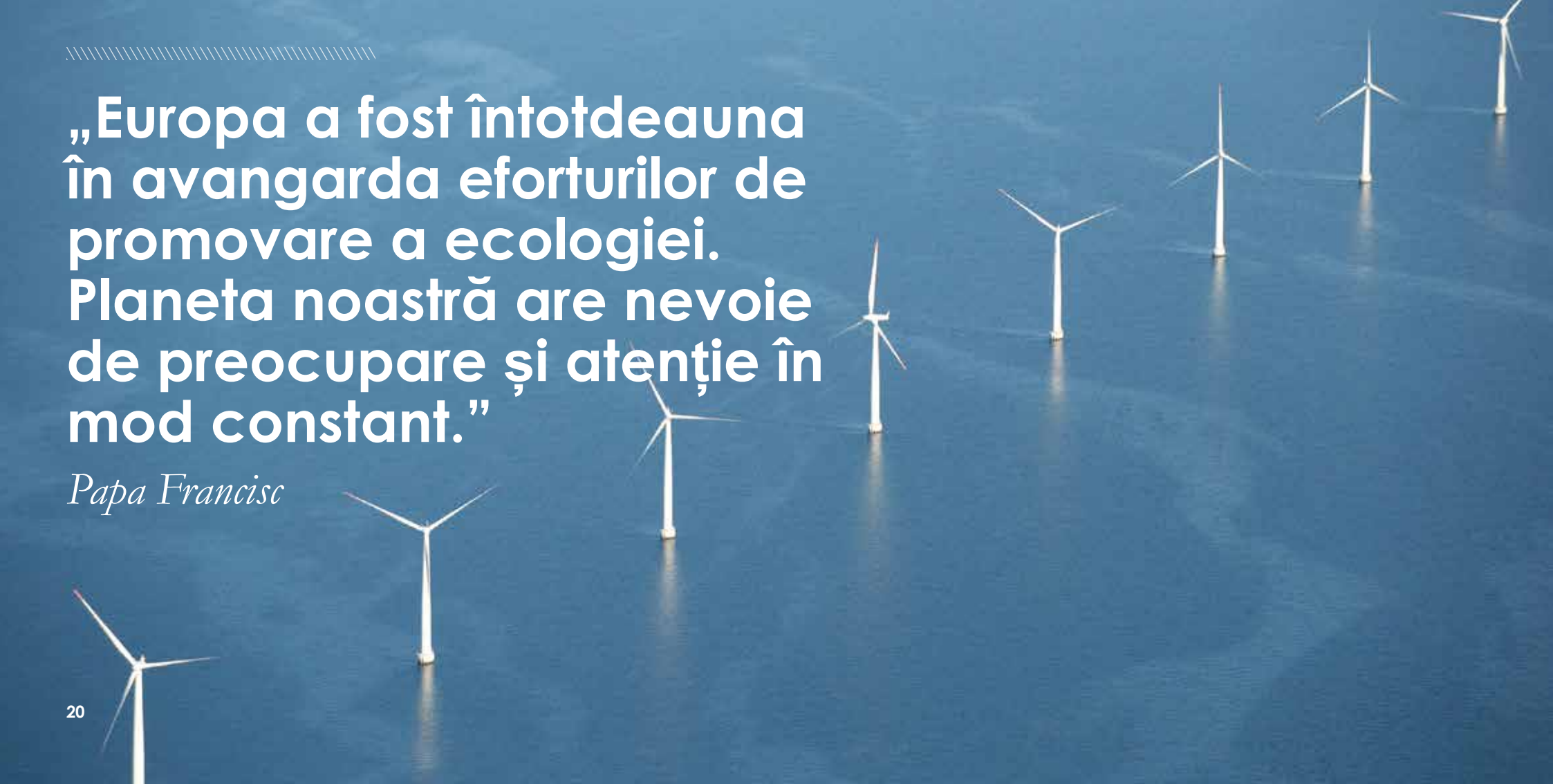
Toți lucrătorii din UE au dreptul la patru săptămâni de concediu plătit pe an. În țări precum Canada și Japonia, dreptul la concediu anual plătit inițial este de numai zece zile, iar în Statele Unite nu se prevede în legislație acordarea de concediu plătit minim.

Mai mult decât atât, toate femeile europene au dreptul la cel puțin 14 săptămâni de concediu de maternitate și toți părinții au un drept individual la concediu pentru creșterea copilului, pe baza nașterii sau a adopției unui copil.

„Europa a fost întotdeauna
în avangarda eforturilor de
promovare a ecologiei.
Planeta noastră are nevoie
de preocupare și atenție în
mod constant.”

Papa Francisc

Sustenabilitate

Începând din 1972, când s-a lansat prima politică europeană de mediu, UE a abordat problemele reprezentate de ploaia acidă și de subțierea stratului de ozon.

În prezent, orașele europene au printre cele mai scăzute niveluri de poluare a aerului din întreaga lume, în mare parte datorită interdicțiilor timpurii asupra poluanților, precum plumbul din benzină. Reciclarea deșeurilor în localitățile din Europa a crescut de la 30 % în 2004 la 43 % în 2014. 96 la sută dintre plajele noastre sunt suficient de curate pentru a permite înotul, iar 85 % dintre acestea au obținut calificativul „excelent”.

În lupta împotriva schimbărilor climatice, UE a demonstrat că dezvoltarea durabilă și progresele economice pot merge mână în mână. UE a redus emisiile de CO2 cu 22 de procente între 1990 și 2015, în timp ce economia sa a înregistrat o creștere de 50 de procente.

Între 2010 și 2015, UE a investit în dezvoltarea energiilor din surse regenerabile mai mult decât în oricare altă sursă de energie. În prezent, energia din surse regenerabile instalată per persoană este de trei ori mai mare decât media la nivel mondial.

**„Prioritatea noastră este să ajungem
mai degrabă la acorduri comerciale
cu UE și zone comerciale mari, decât
cu state din UE la nivel individual.”**

Shinzo Abe, prim-ministrul Japoniei

Influență

Uniunea Europeană este cel mai mare bloc comercial din lume. Exporturile totale ale UE-27 sunt în valoare de aproximativ 5,8 mii de miliarde EUR. Acestea reprezintă peste o treime din valoarea totală a exporturilor mondiale, de peste două ori și jumătate exporturile Chinei și de peste trei ori exporturile SUA.

UE este cel mai mare partener comercial pentru 80 de țări și cea mai mare sursă și destinație de investiții străine directe din lume.

Uniunea Europeană și statele sale membre sunt cel mai mare donator de ajutor din lume, în 2015 furnizând mai mult de jumătate din cuantumul total al asistenței oficiale pentru dezvoltare.

„Europa este importantă
deoarece diversitatea este
mai bună decât monotonia.”

Participant la marșul #pulseofeurope

În UE există 24 de limbi oficiale și peste 60 de limbi regionale sau minoritare.

UE se bazează pe conceptul „unitate în diversitate”. Identitatea națională este protejată prin articolul 4 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană. Pentru a nu aduce atingere competențelor naționale sau regionale, UE a consacrat principiul „subsidiarității”, care asigură faptul că o acțiune la nivel european abordează aspecte care nu pot fi rezolvate de către statele membre singure, cum ar fi poluarea aerului.

Datorită bogăției atracțiilor sale culturale, Europa a devenit principala destinație turistică a lumii. În 2015, Franța, Spania și Italia s-au situat pe locurile unu, trei și, respectiv, cinci în cadrul unui sondaj global referitor la sosirile internaționale în scop turistic la nivel mondial.

Diversitate

Referințe

Pace:

Elie Wiesel, „[Speranță, disperare și memorie](#)”, discursul susținut cu ocazia decernării Premiului Nobel, 11 decembrie 1986.

Thorbjørn Jagland, președintele Comitetului Nobel din Norvegia, „[Discurs la ceremonia de premiere](#)”, Premiul Nobel pentru Pace acordat în 2012, 10 decembrie 2012.

Institutul Internațional pentru Studii Strategice, „[Studiu privind conflictele armate – 2016](#)”, 29 martie 2016.

Institutul pentru Pace în Parteneriat, „[Contribuția UE la menținerea păcii de către ONU](#)”, 17 martie 2016.

Democrație:

Aung San Suu Kyi: „[Trebuie să știi motivele pentru care lumea este așa cum este sau trebuie să vrei să știi](#)”, Premiul Saharov pentru libertatea de gândire, octombrie 2013.

Grafeus, „[Harta democrației în Europa](#)”, septembrie 2013.

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, „[Indicele pentru creșterea calității vieții](#)”.

Solidaritate:

François Hollande, „[Discurs înaintea unei sedințe comune a Parlamentului](#)”, 16 noiembrie 2015.

Serviciul de Cercetare al Parlamentului European, „Activarea articolului 42 alineatul (7) din TEU – solicitarea de asistență a Franței și răspunsurile statelor

membre”, Informare în cadrul Consiliului European, publicată inițial în [decembrie 2015](#), actualizată în [iulie 2016](#).

Comisia Europeană, „[Contribuția fondurilor structurale și de investiții europene la ocuparea forței de muncă și creșterea economică, Planul de investiții și prioritățile Comisiei](#)”, 2016.

Libertate:

Day, M., „[Libertatea nu are pret, îi spune Walesa Poloniei](#)”, The Telegraph”, 30 august 2005.

[Carta drepturilor fundamentale a UE](#), titlul II. Freedom House, „[Libertatea în lume 2017](#)”, 2016.

Reporterii fără Frontiere, „[Indicele mondial al libertății presei – 2016](#)”, 2016.

Prosperitate:

Radosław Sikorski, '[Spurring on the European Project](#)', in New Eastern Europe, Issue 4 (IX)/2013."

Eurostat, PIB-ul pe cap de locuitor, septembrie 2016.

Eurostat, Statistici privind ocuparea forței de muncă, noiembrie 2016.

Fondul Monetar Internațional, „[Componenta pe monede a rezervelor de valută oficiale](#)”, 30 decembrie 2016.

Descoperire:

Heath, R., „[Numerarul UE, berea belgiană și ultima frontieră](#)”, 23 februarie 2017.

Comisia Europeană, „[30 de ani de programe-cadru de cercetare ale UE](#)”, revista Horizon, ediție specială, martie 2015.

[Site-ul web oficial al Premiului Nobel.](#)

Oportunitate:

Comisia Europeană, „[Erasmus: mă număr printre cele două milioane de succese!](#)”, 2010.

Comisia Europeană, „[De la Erasmus la Erasmus+: povestea a 30 de ani de succes](#)”, Fișă informativă, 26 ianuarie 2017.

Eurostat, „[Cetățenia UE – statistici privind activitățile transfrontaliere](#)”, aprilie 2013.

Eurostat, „[Indicatori Europa 2020 – educație](#)” și „[UE în lume – educație și formare profesională](#)”, martie 2016.

Egalitate:

Eurostat, „[Statistici privind diferența de remunerare dintre femei și bărbați](#)”, noiembrie 2016.

Eurostat, „[Statistici privind învățământul terțiar](#)”, decembrie 2015.

Institutul Cato, „[Indicele libertății omului – 2016](#)”, 2016.

Bunăstare:

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, „[Distributia veniturilor și sărăcia](#)”, cele mai recente date disponibile din 2013 și 2014.

Organizația Mondială a Sănătății, „[Date furnizate de Observatorul Mondial al Sănătății: speranța de viață](#)”, date din 2015.

Comisia Europeană, „[Viața profesională, privată și de familie, noiembrie 2016](#).”

[Wage Indicator Foundation](#), 2017.

Sustenabilitate:

Papa Francisc, „[Discurs adresat deputaților în Parlamentul European](#)”, Strasbourg, Franța, marți, 25 noiembrie 2014.

Comisia Europeană, „[Uniunea Europeană conduce în sectorul energiei din surse regenerabile](#)”, broșura COP 21, 2015.

Agenția Internațională pentru Energie Regenerabilă, „[Puterea de schimbare: potențialul de reducere până în 2025 a costurilor generate de energia solară și eoliană](#)”, iunie 2016.

Comisia Europeană, „[Tranziția energetică a Europei este în plină desfășurare](#)”, comunicat de presă, 1 februarie 2017.

Agenția Europeană de Mediu: „[Raportul privind calitatea apei pentru scăldat din Europa în 2015](#)”, septembrie 2016.

Stavros Dimas, „[Sărbătorirea uniunii în domeniul mediului](#)”, BBC News, 23 martie 2007.

Agenția Europeană de Mediu: „[Raportul pe 2016 privind indicatorii de mediu](#)”, în sprijinul monitorizării celui de Al 7-lea program de acțiune pentru mediu, 9 decembrie 2016.

Organizația Mondială a Sănătății, „[Baza de date privind calitatea aerului urban](#)”, 2016.

Influență:

Comisia Europeană, „[Un actor mai puternic pe plan mondial](#)”, octombrie 2016.

Stewart, H., ‘[Britain remaining in EU is ‘better for the world’, says Japanese prime minister](#)’; The Guardian, 5 May 2016.

Diversitate:

Comisia Europeană, „[Activitățile Uniunii Europene – Multilingvism](#)”.

Tratatul privind Uniunea Europeană, articolul 5.

PulseofEurope: <http://pulseofeurope.eu/?lang=en>.

Organizația Mondială a Turismului din cadrul Organizației Națiunilor Unite, [Atracții turistice](#).

©

Copertă: © AP Photo/Sergei Grits

© AP/Fotolia/Pavlo Vakhrushev

Pace: © AP Photo / B.H. Rollins

Democrație: © AP/Fotolia/bizoo_n

Solidaritate: © AP Photo/Christophe Ena

Libertate: © AP Photo/Lutz Schmidt

Prosperitate: © AP/Fotolia/Lena Serditova

Descoperire: © ESA/ATG medialab, 2016 / Source: EC - Audiovisual Service

Oportunitate: © AP/Fotolia/Syda Productions

Egalitate: © AP/Fotolia/Aliaksei Lasevich

Bunăstare: © AP/Fotolia/haveseen

Sustenabilitate: © European Communities, 2009 / Source: EC - Audiovisual Service / Photo: Laurent Chamussy

Influență: © AP Photo/Mosa'ab Elshamy

Diversitate: © AP/Fotolia/WavebreakmediaMicro

■ Oficiul pentru Publicații